

ره‌وشه‌نبیریا سیکی بو هه‌میان

((خه‌لکا نیگه))

د. ناشتی عه‌بدولعه‌کیم

به‌راهی:

ئه‌ز چ تشتی نه‌یتی ناشکرا ناکه‌م ده‌می دبیزم کو سیکی ئیکه ژ وان ستوینین ئافه‌می ژانا مه‌همیان، نیر و مییان ل سهر دراوه‌ستیت و خو ل سهر دگریت. ه‌زا سیکی دنا‌ف ده‌روونی مروقی دا و بالکیشیا ره‌گزی دی کاره‌که ژ ده‌رفی فیان و شیانین وی یه. هه‌لبه‌ت بی هه‌بوونا کریارا سیکی دنا‌فبه‌را هه‌ردو ره‌گه‌زاندا ژان ل سهر رویی ئه‌ردی دی فه‌ربیت و قه‌فه‌بیت و نامینیت. راستی ئه‌م بیژین ره‌وشه‌نبیریا سیکی ئه‌فرو یا بوویه ئیک ژ چه‌قین گرنگین دارا زانستی، ئه‌و دارا ئه‌م هه‌می ل ژیر سیبه‌را وی دژین و ژ به‌ری وی دخوین. ئه‌و په‌رده‌یا شه‌رم و فه‌بیتی ئه‌وا جفاکی هافیتییه سهر فان جوړین پیژانینان ب به‌هانه‌یا پاراستنا داب و نه‌ریت و ره‌وش و تیتالان، کاره‌کی پاشکه‌فتن و پاشقه‌مانی یه و هیچ نیشانا توره و رویمه‌ت و ئافرویان ناده‌ت.

ئه‌ز دی هه‌ولده‌م دئی گوتارا دویر و دریز و تیر و ته‌سه‌ل دا چه‌ندین تیرۆکان به‌رده‌مه سهر هنده‌ک بابه‌تین گرنگ ل واری سیکی. مه‌رما من ژ ی تنی چا‌ف فه‌کرن و هشیارکرن و هایدارکرنه‌کا بی

به‌رامبه‌ره بو کوپ و کچین مله‌تی من. دبیت جاران ژنشکه‌کی قه‌ زاراقه‌ک یان په‌یفه‌ک ب که‌فیه به‌رجا‌فین خوینده‌فانان کو ره‌نگه هنده‌ک هزر بکه‌ن ((نه یا ژره‌نگه)) و پیدفی بوو نه هاتبا گوتن، ل ل قیره دوو خال هه‌نه دفتیت ل به‌رجا‌ف به‌یتنه وهرگرتن:

۱- پرنیا وان په‌یف و زاراقان من نه داناینه ژ ده‌ف خو، به‌لکو دنا‌ف زمانئ باب و باپیر و دای و داپیرین مه‌ دا هه‌بوینه و ئیخستینه کاری سهدان ((یان هزاران)) سالان به‌ری هه‌بوونا من. بین مایی ژی هنده‌ک نفیسه‌ر و بسپورین کورد قه‌هاندینه و من ژ وان وهرگرتینه.

۲- نینه په‌یقا ((شه‌رم)) دهره‌نگا زمانئ زانستی دا، نه‌خاسم دزمانئ ساخه‌می و نوژداری دا. شه‌رمکرن مروقی ژ ئه‌ندامه‌کی وی و کو‌مکرن پیژانینان ده‌ریاره‌ی کارئ وی هه‌ر ئه‌وه شه‌رم. پرتوکین نوژداران ب هه‌می زمانین جیهانی ده‌می ل سهر ئه‌ندامین سیکی و کارئ وان دنا‌خفن بی شه‌رمکرن و هزرا فه‌بیتوونی و ئافرویی چوونی ده‌ق و ده‌ق نافتین وان دژین. له‌وما ئه‌ز چ هه‌ستا ب شه‌رمی ناکه‌م ده‌می ئیک ژ وان په‌یقان ب کار دژینم. چنکو مه‌رم و نیازین من چا‌ف فه‌کرن و ره‌وشه‌نبیرکرنه، نه‌ک ده‌م بووراندن و ئازراندن و مه‌ژی تیکدانا که‌نجانه.

ل دوور تیگه‌می شه‌رمی ئه‌ز دخوازم گیسنه‌کی دی ل شیقی بده‌م بو پتر رو‌هنکرن هز و بیرین خو.

تشته‌کی سه‌یر و ئنتیکه و جهی ته‌ماشه و پیکه‌نینی به‌ کو هنده‌ک کار هه‌نه شه‌رم و فه‌بیتی و رویره‌شی نه ((ل دویف پیغه‌رین دونیا ئه‌فرو ئه‌م تیدا ناکه‌ین!!! بو. نمونه: دره‌و ((ژ ئه‌لندی هه‌تا دره‌نگی شه‌ف دره‌وان بکه نه خه‌مه))، خه‌مساری کرن دکاری دا ((ما

میر هه‌یه دبه‌ر ته‌ را ب ئاخفیت!!!))، ته‌پلاتی و ته‌مبه‌لی ((نه‌که و بخو!))، هه‌ست نه‌کرن ب به‌رپرسیی ((مانئ کورسیک دانه‌که ژ خودئ و بی نه‌رازی بلا سهرئ خو ل هه‌فت به‌ران بده‌ت!!!))، بی وژدانی دکړین و فروتنئ دا ((بازرگانی ل کوردستانئ هند یا پاقر و بژوین و ساخه‌مه خه‌ک ژ قه‌فقا‌سیا قه‌ستا وی دکه‌ن بو کریاری!!!))... هتد. ژ لایه‌کی دی قه‌ هنده‌ک کار هه‌نه نه‌شه‌رم و گه‌له‌ک دئاسایی ((اعتیادی)) و دیاسایی (قانونی)) نه، ل ئه‌م ژ به‌ره‌کی فه‌ ژئ شه‌رم دکه‌ین!!! بو. نمونه: تووشبوونا مروقی ب نه‌ساخه‌کا ئه‌ندامه‌کی سیکی، یان ته‌بان ((تبعه‌تان))، یان به‌واسیرئ، یان لاوازی سیکی... هتد.

ب راستی ئه‌فه شاشیه‌که ((یان یا درستتر ئه‌وه دبیزم دهرده‌سه‌ریه‌کا مه‌زن و درنده‌یه)) کیلب و په‌نجین خو دنا‌ف له‌شی جفاکی مه‌دا برینه خوار. ب دیتنا من مله‌تین روژئافای ((دسه‌ر گله‌یی و گازنده‌یین من را ژ هنده‌ک ره‌فتارین وان بین کریت)) ب ئاویه‌ک راست و درست دژینی دکه‌ن. له‌وا ژئ ژ به‌ر ئه‌ف بابه‌تین ل جه‌م پرنیا مه‌ شه‌رم ئه‌م بین بوویه پی تیرانک و جهی پیکه‌نینا وان ((وه‌ک ئه‌و بوویه پی تیرانک و جهی پیکه‌نینا نه‌زان و ساویلکین مه‌)). دی ب تنی دوو نمونه‌یان ل سهر ((بی شه‌رمیا)) جفاکی روژئافای و شه‌رمکرن و رویمه‌تداریا جفاکی روژه‌لاتی ئینم ژبو هه‌مبه‌رکرن و بلا دلۆپکرن (تعلیق)) بو خوینده‌فانان بمینیت.

نمونه‌یا ئیکی: یا ده‌جی خو دا یه و نه‌جهی شه‌رمزاری و فه‌بیتی یه کو ژنه‌کا خه‌لکی روژئافای داخازا کریارا سیکی ژ هه‌فژینی خو بکه‌ت هه‌کو دی وی چوویی، ل ل ده‌ف مه‌ خه‌لکی روژه‌لاتی ژنا ب توره و گرافی و خودان ئافرویی و نه بی ده‌لنگ و ده‌همه‌ن پیس نابیت ب فی ره‌فتارئ رابیت!!! ل جه‌م مه‌ کریارا سیکی دنا‌فبه‌را ژن و میراندا روی دده‌ت ل دویف بریار و هه‌ز و داخازین زه‌لامی، چ ژنی بقیت و چ نه‌فیت!!!.

نمونه‌یا دووی: گه‌له‌ک یا ب ساناهی یه زه‌لامه‌کی روژئافای قه‌ستا کلینیکا نوژداره‌کی بسپور ل واری ئاریشه‌یین سیکی بکه‌ت و ئیکسه‌ر گازندا تووشبوونا

خو یا نه‌میری بو شه‌گتیریت، ل دنا‌ف مه‌ خه‌لکی روژه‌لاتی دا ئه‌ف چه‌نده ب مرنا زه‌لامی و پشتی مه‌رگی وی یه! ((ولا بابو خوش کاره، ب چه‌م لایی نوژداری و بیژمی... من نا رابیت!!!)).

ب راستی ده‌م بی هاتی و بی بووری کو ئه‌م ژئ بزا‌ف و پیکولا خو خورت بکه‌ین به‌لکو ب کاروانئ ژینا ئه‌فرو را بکه‌هین، یان ب کیماتی نیژیک ببین. کاره‌کی ئیکجار پیروز دکه‌فیه ل سهر ملین هه‌می ره‌وشه‌نبیران، ژ هه‌می ره‌نگان، کو توخیبین به‌رتنه‌نگین به‌رزه‌وه‌ندیا تاییه‌تا خو ب به‌زینن و ژئ رابوورن و ژ که‌فلوژانکی قه‌لسی دوارئ گه‌هاندنا زانباری و پیژانین خو بو که‌ستین دهور و به‌ر دهرکه‌فن و ژدل هه‌ول بده‌ن ئه‌و هزین شاش و له‌نگین دنا‌ف خه‌لکی دا به‌لا‌ف راسته‌که‌ن. دیسان ب دهنه‌ک بلند دبیزم کو ده‌زگه‌هین مه‌ یین راگه‌هاندنی سستیه‌کا به‌رجا‌ف هه‌یه د واری ره‌وشه‌نبیرکرن جفاکی دا ل هه‌می واران، کو ئیک ژ وان واران ره‌وشه‌نبیریا سیکی یه. تیله‌فزیون و رادیو و روژنامه و کو‌فارین مه‌ د ه‌ژارن د پیشکیشکرن پیژانینین پیدفی دا بو مه‌ همیان و یا فه‌ربوو به‌ره‌فبوونا وان ل قاد و مه‌یدانین زانینی یا ب سه‌نگتر و به‌رجا‌فتریا.

بوچی یه ره‌وشه‌نبیریا سیکی؟ ئه‌ف پسپاره‌ زنده یا ژ ره‌نگه و گرنه‌گه. دی بوچی که‌سه‌کی وه‌ک من خو وه‌ستینیت و مه‌ژی خو حه‌لینیت و خو ئیخیته دنا‌ف چا‌ف و ده‌فان دا و ل سهر بابه‌ته‌کی ئاخفیت کو ب ده‌هان هیلین سور ژبو هاتییه دانان؟ به‌رسقا من ژئ ئه‌فه یه: چنکو ئه‌ز دبینم ئه‌م هه‌می، نیر و می، کوپ و کچ، گه‌نج و پیر، ساویک و زانا، هه‌ژار و زه‌نگین، رند و کریت، خودان باوه‌ری ب ئایینی و بی ئایین، بسولمان و فه‌له و ئیزدی هتد... ئه‌م هه‌می پویته‌کی مه‌زن دده‌ینه سیکی و ژینا سیکی و هز و خه‌یالین سیکی، چ فه‌شارتی و ل تاریی، و چ ئاشکرا و ل به‌ر رونا‌هی. ئه‌فه ژئ چ ئیک دانئ پی بده‌ت یان پی نه‌ده‌ت. ئه‌ز نوژدارم و من هنده‌ک شاره‌زایی د واری ده‌روونی دا هه‌یه و باش دزانم کو ئیک ژ ئه‌گه‌رین به‌رجا‌فین پاشکه‌فتنا مه‌ خه‌لکی روژه‌لاتی ته‌په‌سه‌ری و کو‌ره کرن و

هزین شه‌رمین سیکی نه. له‌وا ژئ ئه‌م هه‌می ژ به‌ره‌کی قه‌ ماینه وه‌ک وی که‌ردیکلی ((نعامه)) ئه‌وی سهرئ خو دخیزی را دکه‌ت و ب هزرا وی دی ژ په‌نج و کیلبین هو‌ف و درنده‌یان قورتال بیت (پا ته‌ دگوت هه‌ما ئه‌زم و که‌سی دی نه!!!).

گه‌لو... دان پیدان کو ئاریشه‌یه‌ک یا هه‌ی نیفا چاره‌کرنی یه. به‌ل... ل سهر دفنا مه‌ همیان ئاریشه‌یه‌ک دنا‌ف جفاکی مه‌دا یا هه‌ی دبیزتی برس و تیه‌نین سیکی، ئه‌فه زنده‌باری ئاریشه‌یا نه‌بوونا ره‌وشه‌نبیریا سیکی، نه‌خاسم دنا‌ف گه‌نجین بی تیکه‌لیا ره‌گه‌زی دی و بی هه‌فژین دا. ئه‌ف گه‌نجه کو ته‌خه‌یه‌کا به‌رفره‌ها مروقان ب خو‌فه دگریت بی هه‌لما گرا‌را سیکی د هه‌لکیشن و بیهن دکه‌ن بی کو بشین تام ب که‌نی، هه‌رچه‌نده ئه‌و گه‌نج بی د کاملانا هیزا خو یا سیکی دا. ئه‌و هیزا خودئ مه‌زن دنا‌ف له‌شی وان دا په‌یدا کری، بی کو من یان ته‌ یان وی ده‌ست دگه‌ل هه‌بیت و بکاریت ب گهوریت.

ئه‌ز دی پیکولی که‌م ب دلیری و ویره‌کانه خو ل ده‌ریابه‌کی بده‌م کو کیم که‌ستین کورد به‌ری من خو ل دایه و ئه‌ز بی به‌رپرسم ژ هه‌ر نه‌جامه‌کی چه‌ند بی دویر بیت ژ به‌رزه‌وه‌ندیا من یا به‌رتنه‌گ، ژ به‌ر کو من باوه‌ریه‌کا موکوم یا هه‌ی په‌یقا راست و درست دفتیت به‌یتنه گوتن، خو هه‌که‌ر بو مروقی ب خرابی ژ ب

زفریت.

ره‌وشه‌نبیریا سیکی ئه‌وا ئه‌ز بو خوینده‌فانین ((سیلافا خه‌ملین)) دادریژم وه‌ک زنجیره‌کا دریزا پر خه‌له‌ک کاره‌کی ب ساناهی نه‌بوویه ل به‌ر من. ب دریزا‌هیا دوو مه‌هان من هه‌می شیانین خو ته‌رخان کرینه کو ئه‌و هز و بیرین دنا‌ف مه‌ژی مند، دگه‌ل سه‌ریوورا من یا دریز دوارئ نوژداری دا، دگه‌ل پوخته‌کی ژ هنده‌ک نفیسنین ب زمانین عه‌ره‌بی و ئینگلیزی که‌فتینه به‌رجا‌فین من کو ده‌ریاره‌ی ژینا سیکی دپه‌یغن. من ئه‌فه هه‌می به‌ره‌فکرینه داکو بشیم ب ئاویه‌کی زانستی و ئه‌کادیمی و ریخستی خزمه‌تا وان خوینده‌فانان بکه‌م ئه‌وین ژدل به‌ره‌فی هه‌ی ببه‌ خودان ره‌وشه‌نبیریه‌کا سیکی.

بلا هه‌رکه‌سه‌ک ژئ بزانیته کو ره‌وشه‌نبیریا سیکی ده‌ریابه‌کا بی قامه چ که‌س نکاریت هه‌می ب شه‌قینیت. ئانکو نه‌ ئه‌ز و نه‌ که‌س نه‌شپین هه‌می لایه‌نین ره‌وشه‌نبیریا سیکی شروقه بکه‌ین. ئه‌وا ئه‌ز بو هه‌وه دنفیسم ب خامه‌یی خو ب تنی قه‌فته‌کا گولایه ژ گولستانا ژینا سیکی و یا مایی ل سهر هه‌وه دمینیت خو هنده‌ک ماندی بکه‌ن و پتر پیژانینان ل دوور کو‌م بکه‌ن، هه‌که‌ر هه‌وه بقیت مه‌له‌فان بین د ده‌ریایا ره‌وشه‌نبیریا سیکی دا.

هیفی و ئومیدین من ژئ ئه‌ون کو ئه‌و ره‌نجا من بری ب ئافی دا نه‌چیت.